

Vlaams
Parlement

vergadering **C146**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 3 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de recente projecties van de bevolking voor Vlaamse steden en gemeenten en de mogelijke gevolgen ervan voor de al dan niet erkenning als centrumstad – 990 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gebruik van het Frans tijdens een gemeentelijke adviesraad in Wezembeek-Oppem – 1015 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de regioscreening – 1197 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over onduidelijkheid rond de interne staats hervorming – 1296 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het vervangen van gepensioneerde OCMW-secretarissen in afwachting van de geplande integratie van de OCMW's in de gemeenten – 1305 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Vlaamse Bouwmeester – 1024 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Vlaamse Bouwmeester – 1146 (2014-2015)	20
VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het inzetten van het voertuigenpark van de Vlaamse overheid voor autodelen – 1075 (2014-2015)	24

VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de beveiliging van de digitale platformen van de Vlaamse overheid
– 1101 (2014-2015)

29

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de recente projecties van de bevolking voor Vlaamse steden en gemeenten en de mogelijke gevolgen ervan voor de al dan niet erkenning als centrumstad – 990 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, bij de huidige erkenning als centrumstad gaat het vooral om de kwalitatieve inschatting, meer dan om de kwantiteit. Het gaat vooral om de aantrekkende functie van de stad ten aanzien van de omgeving op het vlak van werk, onderwijs, cultuur en ontspanning. De kwalificering is tot nu toe vooral ook gebaseerd op het ruimtelijk structuurplan (RVS), op een studie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van 1995 en op een socio-economische typologie, ook van de vorige eeuw.

Maar op dit moment zijn er belangrijke bevolkingsbewegingen aan de gang. Zo krijg je voor Vlaams-Brabant serieuze bevolkingsprognoses voor de komende jaren, met een sterk groeiende druk die we daar zeker vanuit Brussel zullen ervaren, en met Halle en Vilvoorde die nu al de problemen kennen die we op een centrumstad kleven. Uit gegevens van de studiedienst blijkt dat de geïnternationaliseerde bevolking in de toekomst nog zal toenemen. Het wordt dus steeds moeilijker om Halle en Vilvoorde buiten die ranking te houden. De classificatie is dus meer en meer voorbijgestreefd.

Minister, welke conclusies trekt u uit de recente bevolkingsprognoses, met het oog op een mogelijke actualisering? Hebt u daarover al bijkomende vragen gekregen? Die zullen wel op tijd en stond bij u terechtkomen. Welke perspectieven kunnen wij de betrokken steden geven?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik sluit mij aan bij de terechte vraag van de heer Doomst. Alles is in beweging. De vorige studies over centrumsteden zijn voor een deel toch wel achterhaald, als we zien welke bevolkingsbewegingen zich de laatste jaren hebben voorgedaan.

We kennen het begrip 'centrumsteden'. Ondertussen weet u dat er zich binnen de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) een groep van regionale steden heeft aangediend. Zij vallen een beetje onder de centrumsteden, maar ze hebben veelal gelijklopende problemen als de centrumsteden. Ik denk onder meer aan Dendermonde. Maar er zijn er nog andere.

Het is inderdaad nodig om dat globaal te herbekijken, zodat we tot een nieuw begrip van 'centrumsteden' kunnen komen. We moeten ook eens bekijken in hoeverre een aantal regionale steden daar bij kunnen horen. Ofwel moeten we het begrip 'regionale steden' herbekijken. We kennen de vijf grote steden in Vlaanderen, en dan die dertien centrumsteden, en dan is er eigenlijk niets meer. Ik heb het niet alleen over subsidiëring maar ook over de ondersteuning van tal van zaken. De regionale steden hebben vaak dezelfde problemen. Het is dus wel nodig om daar even over na te denken, zeker als het gaat over de regionale steden. Misschien moeten wij met deze regionale steden rekening houden als het

gaat over de definitie van een centrumstad en over de problemen waar een centrumstad de dag van vandaag mee geconfronteerd wordt.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, we mogen niet vergeten dat de verschillende steden een andere demografie hebben en met andere problemen worden geconfronteerd. Antwerpen en Brussel zijn anders ingedeeld en hebben een andere aanpak nodig dan bijvoorbeeld Hasselt of Oostende. Ik kijk dan ook uit naar de Stadsmonitor, waarvan ik hoop dat hij duidelijk de problemen die samenhangen met de bevolkingsgroei aan het licht brengt, zodat er gerichte maatregelen kunnen worden genomen. Ik ben er dan ook van overtuigd dat we ons daar meer op moeten focussen dan op de benaming 'centrumstad'.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, dank u voor de vraag, en mijnheer De Meulemeester en mijnheer Wouters, voor het feit dat u zich aansluit bij deze problematiek, die toch wel leeft. Ik herken dat, ook al ben ik afkomstig uit een stad die wel erkend is als centrumstad. Mijnheer Doomst, ik ben toch zeer gevoelig voor de problematiek. Zeer gevoelig. *(Opmerkingen van de heer Michel Doomst)*

Dank u wel. U kaart deze problematiek terecht aan. U hebt het zelf al aangegeven, maar het is toch goed om, bij de aanvang van mijn antwoord, nog eens duidelijk te stellen dat het begrip 'centrumstad' bij de opmaak van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen geen aanduiding is geweest voor de steden met de meeste inwoners. U hebt zelf gezegd dat het niet zozeer gaat over het kwantitatieve maar wel over het kwalitatieve aspect. Daar hebt u groot gelijk in. Men heeft rekening gehouden met centrale functies die bepaalde steden al dan niet uitoefenen. Het gaat over werkgelegenheid, verzorging, onderwijs, cultuur, ontspanning en dergelijke meer. Ik heb, net zoals u wellicht, met veel interesse akte genomen van de nieuwe actualisering van de studiedienst.

Er zijn een aantal projecties die heel duidelijk een bevolkingsgroei aantonen tussen 2014 en 2024. Ik geef een aantal voorbeelden, vooral in de regio die u na aan het hart ligt, maar ook mij, namelijk een cluster van gemeenten in de Noordrand van Brussel, waaronder Vilvoorde. Vilvoorde kent een bevolkingstoename van 15 procent. De bevolking zal tussen 2014 en 2024 stijgen van 41.000 naar 48.000 inwoners. Machelen zal een bevolkingstoename kennen van 13 procent, van 14.200 naar 16.000 inwoners. Dan heb je nog de stad Antwerpen die een bevolkingstoename van 10 procent zal kennen op die tien jaar. Dat wil concreet zeggen van 510.000 naar 563.000 inwoners. Ten slotte is er Gent dat een bevolkingstoename zal kennen van 6 procent, van 251.000 naar 265.000 inwoners. Ik heb vier steden genoemd als voorbeeld, maar er zijn er nog andere uiteraard.

Ik hoop dat we het er allemaal over eens zijn dat deze bevolkingstoename voor een aantal bijkomende uitdagingen zorgt voor de steden in kwestie, op vlak van kinderopvang, onderwijs, wonen, werk, mobiliteit, zorg en dergelijke meer. Het is belangrijk om dat nu te onderstrepen.

Mijnheer Doomst, ik ben het ermee eens dat de bevolkingsprognoses voor verschillende categorieën van steden extra druk kunnen meebrengen. Ik zeg u nu gewoon heel eerlijk en open dat een herziening van de classificatie van centrumsteden door de huidige budgettaire context jammer genoeg niet aan de orde is. Het is belangrijk om dit te stellen omdat we een zekere rechtszekerheid hebben gegeven aan de lokale besturen wat betreft de middelen uit het Stedenfonds en het Gemeentefonds die cruciaal zijn voor een goede uitvoering van de strategische meerjarenplannen van de desbetreffende dertien erkende

centrumsteden. Ook zonder extra budgettaire ruimte zou een herclassificatie leiden tot een ontegensprekelijke vermindering van de middelen voor de huidige centrumsteden of andere gemeenten. Ik denk dat het in de context van de meerjarenplanning die is uitgetekend, niet wenselijk zou zijn. Mocht er budgettaire ruimte komen, wat in de gegeven omstandigheden heel hypothetisch is, dan kan wel worden bekeken hoe gemeenten met een heel sterke bevolkingsgroei en bevolkingsprojecties extra ondersteund kunnen worden.

Halle en Vilvoorde zijn de twee steden die me concreet de vraag hebben gesteld om erkend te worden als centrumstad. Kan ik de desbetreffende steden een perspectief geven? Ik heb u daarnet gezegd dat een herclassificatie eigenlijk niet aan de orde is, maar ik ben me wel degelijk bewust van de problematiek.

Tijdens de bespreking van onder andere de beleidsnota Stedenbeleid ben ik daar ook op ingegaan. Ik vind het zeer goed dat Binnenlands Bestuur nu samen zit in het pakket van Stedenbeleid en dat het in één hand zit. Ik heb toen heel duidelijk aangegeven dat ik wil afstappen van de traditionele benadering vanuit Stedenbeleid. Dat gaat vooral over het Stedenfonds, stadvernieuwingsprojecten en dergelijke meer. We moeten afstappen van louter kijken welke stad er behoort tot de categorie van centrumsteden, we moeten meer uitgaan van het optreden van maatschappelijke problemen. Ik denk dat dat in het voordeel is van de twee steden die u zelf hebt aangehaald, niet het minst Vilvoorde. Ik heb dat ook aangegeven in mijn beleidsnota Stedenbeleid.

Voorzitter, een herclassificatie is momenteel jammer genoeg niet aan de orde omwille van budgettaire redenen en zekerheden die we aan de erkende dertien centrumsteden hebben gegeven. Ik ga absoluut vanuit mijn bevoegdheid Stedenbeleid de nodige aandacht besteden aan de problematieken die zich voordoen, die ik erken en die u hebt geschetst in twee steden die mij nu een erkenning hebben gevraagd. Ik sluit niets uit in de toekomst, maar ik kan u geen garanties geven.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Er klinkt hoop, maar wel op iets verdere termijn. Minister, ik heb het gevoel dat we misschien wat meer uit de strenge classificatie moeten stappen. Behoren tot het lijstje of niet, is misschien wat moeilijker om bepaalde evoluties op te vangen. Ik heb het gevoel dat dat korset iets te streng is. We moeten eens kijken hoe we daar wat meer kunnen van aftappen. Minister Weyts heeft dat ook gezegd. We moeten het misschien wat meer horizontaal benaderen om dat inclusief stedelijk beleid wat meer gestalte te geven. In Vilvoorde bijvoorbeeld zijn er een aantal fenomenen die om een oplossing schreeuwen. Zelfs Obama ondersteunt de vraag om er iets aan te doen. Het zijn fenomenen waar op dit ogenblik niet naast te kijken is en waar we vanuit alle mogelijke perspectieven een oplossing moeten aan bieden.

Ik ga de volgende maanden de demografische evolutie voorleggen aan de verschillende andere departementen om het te analyseren en te laten bijsturen. Ik denk dat ook dit allemaal wat moet worden overkapt, samen met de andere collega's. Ik zal dat met uw groeten doen, in de hoop dat dat bij een aantal toch tot groter succes leidt.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan me in grote mate aansluiten bij de heer Doomst. Ik zou willen vragen, minister, of er, los van de moeilijke budgettaire context waar we ons momenteel in bevinden en waar ik alle begrip voor heb, toch een soort erkenning

kan zijn van de regionale steden in hun totaliteit. Nu donderdag komen die regionale steden samen en dan zal de problematiek opnieuw op tafel worden gelegd.

Ik weet wel dat het budgettair moeilijk is, maar ik wil toch een zekere ondersteuning vragen, eventueel vanuit het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, zodat die regionale steden ook aan bod komen. Zij verdienen mijns inziens toch wat meer ondersteuning, in vergelijking met de centrumsteden.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik pleit er nog eens voor om elke stad te behandelen volgens haar eigen problemen en er geen eenheidsworst van te maken, want dat zou zeker geen goede evolutie zijn.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, ik dacht ik u had kunnen behagen met mijn antwoord, maar dat is blijkbaar toch niet volledig het geval. Ik begrijp dat ook wel, vanuit uw perspectief. Maar u moet begrijpen dat als wij bepaalde steden bepaalde middelen hebben toegezegd, het niet van billijk en eerlijk bestuur zou getuigen om daar nu weer een deel van af te nemen. Mocht de budgettaire context het toelaten, dan zou ik de eerste zijn om mee te gaan in uw vraag en te bekijken hoe we een herclassificatie kunnen doen.

U spreekt over een horizontaal stedenbeleid. Ik ben het daar absoluut mee eens. Als minister bevoegd voor Stedenbeleid ben ik ervan overtuigd dat dit een horizontale bevoegdheid is en dat elke minister daar een bepaalde verantwoordelijkheid in draagt. Ik heb al gezegd welke uitdagingen zich in welke regio's voordoen, en dat zijn niet alleen uitdagingen en bevoegdheden die tot mijn pakket behoren.

Mijnheer De Meulemeester, u vraagt meer erkenning voor de regionale steden, maar ik denk dat wij dat met deze Vlaamse Regering wel degelijk al gedaan hebben. De regionale steden vormen namelijk een aparte groep binnen het Gemeentefonds. We hebben er, in de krappe budgettaire ruimte en de moeilijke financiële situatie waarin we zitten, toch voor gezorgd dat de groeivoet van 3,5 procent behouden blijft. En de regionale steden vormen daarin een aparte groep.

Ik ben het eens met uw bekommernissen en zal ze meenemen naar de onderhandelingstafel zodra er enige budgettaire ruimte is, maar ik kan u nu al zeggen dat dat niet in 2015 zal zijn. Ik wil u geen blaasjes wijsmaken.

Ik concludeer, collega's. Ten eerste is het nuttig om bepaalde collega's aan te spreken op hun verantwoordelijkheden, aangezien Stedenbeleid een horizontale bevoegdheid is. Ten tweede heb ik vanuit mijn bevoegdheid Stedenbeleid al gezegd dat ik het op een andere manier wil aanpakken en niet enkel wil uitgaan van de loutere definitie van een centrumstad, maar wil bekijken welke maatschappelijke problemen zich ergens al dan niet voordoen. En ten derde benadruk ik nogmaals dat ik het een zeer goede prestatie van de voltallige ploeg van deze Vlaamse Regering vind dat we de 3,5 procent groeivoet van het Gemeentefonds hebben kunnen handhaven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gebruik van het Frans tijdens een gemeentelijke adviesraad in Wezembeek-Oppem – 1015 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Minister, dit is – jammer genoeg – een vervolgvraag op wat we hier in de commissievergadering van 3 december al behandeld hebben. Toen hadden we het over het thema op zich, nu gaat het over feiten.

Binnen de werkgroep Klimaat van de Milieuadviesraad in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem werd namelijk een Franstalige brief verstuurd door het gemeenteraadslid André Peters. Bovendien zou de voorzitter van de werkgroep, tevens schepen van Milieu, een tweetalige mail hebben rondgestuurd, volgens onze gegevens van gemeenteraadslid Wim Peeters.

Volgens de burgemeester gaat het om een vergissing en moet de schriftelijke communicatie tussen leden van de werkgroep in het Nederlands gebeuren. Op de gemeenteraad van 2 februari zei hij er echter wel bij dat “een lid van een adviesraad zich in het Frans kan uitdrukken, waarna de voorzitter dan voor een vertaling dient te zorgen”. Voor een juridische onderbouwing daarvan verwees hij naar de betrokken adviezen van de adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant, die wat ons betreft echter nog altijd geen kracht van wet hebben. Bovendien zou dit indruisen tegen de omzendbrief-Keulen, die stelt dat de gemeentelijke adviesraden enkel in het Nederlands kunnen verlopen, wat u ook bevestigd hebt in de commissievergadering van 3 december.

Minister, hoe staat u tegenover het bovenvermelde feit? Druist het inderdaad in tegen de omzendbrief-Keulen? Plant u overleg met de betrokken burgemeester om hem nogmaals op de bestaande wetgeving te wijzen? Wordt er eventueel in sancties voorzien?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik sluit me aan bij de terechte zorg van collega Segers. Het is toch straf, als kaars en bril onvoldoende zijn. Je vraagt je soms af of er misschien medische redenen meespelen. Ik weet het niet meer. Nederlands is een verplichte taal in een adviesraad, dat is heel duidelijk. Een adviesraad is een plaatselijke dienst.

In december vond ik uw antwoord al duidelijk. Ik kan u ook maar vragen om eens met kaars en bril naar Wezembeek-Oppem te trekken. Soms krijg je de indruk van: sla mij, dat ik mijn andere wang kan aanbieden. Anders begrijp ik het allemaal niet meer.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Ik heb het dossier eens nagekeken, en heb vastgesteld dat een van die leden van de werkgroep Milieu een inwoner is, en geen gemeenteraadslid. Er is hier verwezen naar de omzendbrief van minister Keulen. Op het ogenblik dat het Gemeentedecreet door minister Keulen werd veranderd en de mogelijkheid werd geboden om verzoekschriften in te dienen, heeft de minister duidelijk gesteld dat een inwoner op de gemeenteraad zijn punt in het Frans kan maken. Men kan hem dan ook antwoorden in het Frans – zij het

een lid van het college, zij het een gemeenteraadslid – maar heel de bespreking eromheen en de beslissing moeten in het Nederlands gebeuren en in de notulen worden opgeschreven.

Ik vind dat de mogelijkheid moet bestaan dat in een gemeentelijke commissie – adviesraad of niet – een daar aanwezige inwoner die geen mandataris is, zich in het Frans kan uitdrukken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Eyken, op 3 december is hier een vraag gesteld over een gelijkaardig onderwerp. Ik heb toen heel duidelijk gezegd dat op een adviesraad een inwoner inderdaad in zijn eigen taal, of de taal die hij of zij machtig is, kan komen getuigen, maar dat de beraadslaging en de verslaggeving in het Nederlands dienen te gebeuren.

U gooit het hier nu allemaal op een hoopje, maar er is natuurlijk wel een groot verschil tussen een effectief lid van een adviesraad en een inwoner die daar gewoon een getuigenis komt brengen. Dat wou ik toch nog even duidelijk stellen.

Mijnheer Segers, voor uw eerste vraag verwijs ik naar het antwoord dat ik op 3 december heb gegeven, naar aanleiding van een gelijkaardige vraag. Ik hoef niet te herhalen wat ik toen gezegd heb.

Wat ik wel wil herhalen, is dat er geen sprake is van een advies van de adjunct-gouverneur dat het tegendeel zou beweren. Men verwijst hier wellicht naar het activiteitenverslag 2012-2013 van de adjunct-gouverneur. Op 3 december heb ik hier ook over dat activiteitenverslag gesproken. Ik heb toen gezegd wat de intenties van de adjunct-gouverneur waren wat het activiteitenverslag betreft.

De betreffende regelgeving is in elk geval heel duidelijk. De beraadslaging en verslaggeving in gemeentelijke adviesraden moeten in het Nederlands gebeuren, en dat door alle leden van de adviesraad.

Mijnheer Segers, ik heb het college van burgemeester en schepenen op 4 februari om nadere uitleg verzocht met betrekking tot het taalgebruik in de werkgroep Klimaat en de toelichting van de burgemeester in de gemeenteraad van 2 februari. Ik ben nog altijd in blijde verwachting van de reactie van het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem. In elk geval zal ik ook de voorzitter van de milieuv adviesraad, die ook schepen is in Wezembeek-Oppem, mevrouw Mineur-Boucau, in een brief aanmanen om zich strikt aan de taalwetgeving te houden.

U vroeg of ik eventueel sancties overweeg, maar het lijkt mij goed om eerst de antwoorden van de desbetreffende personen af te wachten. Ik heb duidelijk geschetst wat de contouren zijn. Het is aan de gouverneur om, via de uitoefening van het bestuurlijk toezicht, beslissingen van gemeentelijke organen al dan niet te schorsen als die niet in overeenstemming zijn met bepaalde wetgeving.

Als een beslissing van de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen gebaseerd zou zijn op een advies dat door een adviesraad werd gegeven en dat zou zijn aangetast door een vormgebrek, bijvoorbeeld de schending van de taalwetgeving, dan zal ik uiteraard optreden tegen het desbetreffende besluit.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Ik dank u voor het duidelijke antwoord. Het was inderdaad ook al duidelijk op 3 december. Toen ging het enkel nog maar over

persberichten en het advies van de adjunct-gouverneur. Dat gaf al aanleiding tot wat discussie, en nu merken we dat die discussie op het terrein rustig verder wordt gezet, al dan niet bewust.

In die context ben ik het volledig eens met wat u als antwoord biedt. Wij zullen uiteraard het antwoord afwachten van het college van burgemeester en schepenen en van de betrokken schepenen, tevens voorzitter van de adviesraad, om dan te bekijken hoe daarmee wordt omgegaan.

Je ziet tot welke verwarrende discussies deze bijna belachelijke vorm van juridische spitstechnologie leidt, terwijl het om een heel gemakkelijke zaak gaat, namelijk: respecteer de taalwetgeving.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): De spelregels zijn inderdaad duidelijk. Ze moeten gevolgd worden.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister, u zegt dat het ervan afhangt of iemand lid is of dat hij gewoon als inwoner aanwezig is. Ik vind dat een heel restrictieve interpretatie die u eraan geeft. Als je je inwoners bij het beleid wilt betrekken, zij het in een GECORO, een milieuvadviseraad of om het even wat, zijn dat mensen die een zekere specialisatie of kennis van zaken hebben. Die mensen zijn niet verplicht om zich in het Nederlands uit te drukken. Ik vind dat je als inwoner van een faciliteitengemeente niet verplicht moet zijn om je in het Nederlands uit te drukken.

Neem nu het voorbeeld van de GECORO. Daar gaat het vaak om deskundigen. Je kunt niet vragen dat al die mensen perfect tweetalig zijn. Daarom vind ik dat je moet toelaten dat die inwoner, die lid is van die commissie, zich in het Frans uitdrukt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Eyken, als ik u goed begrepen heb, houdt u nu een pleidooi om ook de leden van adviesraden niet in het Nederlands te laten spreken. Ik heb u duidelijk gezegd dat een inwoner die een getuigenis komt afleggen voor een adviesraad, dat perfect in het Frans kan doen, maar dat de beraadslaging en de verslaggeving in het Nederlands moeten gebeuren.

U pleit ervoor dat een lid van een adviesraad, die inwoner moet zijn van een van de zes faciliteitengemeenten, dat in het Frans zou mogen doen. Mijn antwoord daarop is kort en duidelijk: ik denk het niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de regioscreening – 1197 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, de regioscreening, die in alle provincies intens is gevoerd, was een zeer waardevolle oefening, maar ik vind dat

het te lang geleden is dat dat werk nog is opgevist en opgefrist. Men legde daarin de vinger op bepaalde wonden, en we hadden verwacht dat we van de gouverneurs een handleiding zouden krijgen om dat meer te benutten. Ik heb dat zelf aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant voorgelegd, en hij heeft mij in duiventermen geantwoord dat de begeleiders wachten om te kijken wat de signalen zullen zijn.

Het interesseert ons heel erg wat we met al dat zinvolle materiaal gaan doen. We hebben eruit geleerd dat we niet de fout mogen maken om opnieuw een kweekvijver van tussenstructuren te organiseren, maar door goed gebruik kan dit toch een aanzet zijn tot een mogelijk alternatief, en zelfs tot fusie, omdat die interactie een heel goed platform is.

Wat is de stand van zaken? Komen er nu al algemene conclusies uit naar voren? Welke conclusies trekt u uit de inventaris van de bestaande Vlaamse regelgeving? En wat is het vervolgtraject? Ik hoor namelijk van collega Dochy dat er een studie wordt aangekondigd om daar eventueel een vervolg aan te geven.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik sluit me aan bij de opmerking van collega Doomst dat de regioscreening een zeer waardevolle oefening is geweest. Ze heeft ook enorm veel werk gevraagd van zowel de provincies en de gouverneurs als van de vele gemeenten: veel voorbereidingswerk, olijstingen en noem maar op.

Dat is allemaal waardevol, maar het uitgangspunt was wel dat we konden knippen in de meer dan vijfhonderd samenwerkingsverbanden die momenteel bestaan. We wachten nu een beetje op een vervolg. Momenteel is het kerntakendebat bezig voor wat de Vlaamse overheid betreft, om ook daar wat in te saneren. Er zijn al veel analyses gebeurd, waaronder de regioscreening, die nog nooit zo intens gebeurd is, maar de tijd van beslissingen is nu wel gekomen. Zullen er uit de regioscreening beslissingen en aanbevelingen volgen ten aanzien van de lokale overheden, om te kunnen snoeien in het te grote aantal samenwerkingsverbanden?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, bedankt voor de terechte vraag. Ik wil u met veel plezier een volledig antwoord geven, maar het lijkt me beter dat ik u nu een synthese breng, en dat ik het volledige antwoord dan schriftelijk bezorg aan alle leden van de commissie.

In de vorige regeerperiode is al een heel traject afgelegd, zowel qua inventarisatie als qua evaluatie. De conclusies van de inventarisatie- en de evaluatiefase zult u in het schriftelijke antwoord kunnen lezen. Die staan overigens al online, maar ik zal ze u toch bezorgen.

Het klopt dat er een studieopdracht is toegewezen aan de KU Leuven, om in kaart te brengen in welke verschillende regelgevingen aspecten van lokale samenwerking worden geregeld. De opdracht loopt tot april 2015. Ik kan nog niet vooruitlopen op de conclusies van die studieopdracht.

Er is in de vorige regeerperiode dus al een heel traject afgelegd, en we moeten nu de studie van de KU Leuven afwachten, maar in deze regeerperiode is de tijd al rijp om zeer concrete acties te ondernemen. Ik heb in dat kader een stuurgroep opgericht, waar naast mijn administratie de gouverneurs, of hun kabinetschefs, en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) in zitten. Dat is dus niet top-down. We willen dat mee ondersteunen en de inbreng

van elke organisatie, administratie en belangengroep in dezen respecteren. We hebben zowel aan de gouverneurs als aan de VVSG gevraagd om hun voorstellen en prioriteiten ten aanzien van de regioscreening te formuleren. De stuurgroep is al samengekomen. Aanstaaende donderdag staat een volgende vergadering geagendeerd.

Zoals aangegeven in de beleidsnota willen we vanuit de Vlaamse Regering concreet inzetten op twee zaken. Ten eerste: de aanpak van de Vlaamse regelgeving. De sectorale regelgeving bevat soms bepalingen die de intergemeentelijke samenwerking bemoeilijken. We willen die in kaart brengen en dan eventueel vereenvoudigen en dergelijke meer. In de studieopdracht aan de KU Leuven wordt ook in een screening voorzien van Vlaamse en federale regelgeving die aspecten van lokale samenwerking regelt, om te zien wat de knelpunten daar zijn. Op die manier krijgen we een overzicht van wat er in bestaande sectorale regelgeving aan bepalingen rond lokale samenwerking is opgenomen, wat niet altijd eenvoudig is. De resultaten van dit onderzoek zullen als basis gebruikt worden bij het opmaken van het kaderdecreet. Het is dus niet zomaar een studieopdracht, maar wel degelijk een studieopdracht met een bepaald doel.

Ook het decreet Intergemeentelijke Samenwerking zal worden aangepast. Daar heb ik het tijdens de bespreking van beleidsnota al over gehad. Zo zal de bepaling rond de meervoudige doelstellingen worden versoepeld. Samenwerkingsverbanden zullen meervoudige doelstellingen kunnen omvatten, zolang ze goed omschreven zijn. Meer concreet betekent dit dat er geen nieuw intergemeentelijk samenwerkingsverband moet worden opgericht om een nieuwe doelstelling op te nemen.

Ten tweede vind ik het belangrijk dat de lokale besturen zelf verdere initiatieven nemen om de regionale samenwerking te vereenvoudigen. Het is niet alleen aan ons als toezichhoudende en hogere overheid om te zeggen wat kan en wat niet kan en wat goed is en wat niet. Ook de lokale besturen zelf kunnen een belangrijke inbreng hebben in dit proces. Dat is ook gebleken uit de evaluatiefase. Een aantal besturen hebben gezegd dat ze verdere stappen willen zetten naar een meer geïntegreerde samenwerking, en dat over verschillende beleidsdomeinen heen.

Ik zal dan ook proberen de gemeenten hierin te ondersteunen. U weet dat de Vlaamse Regering heel veel belang hecht aan het niveau van de lokale besturen en aan hun autonomie. Wij willen hen heel veel vertrouwen geven. Dit is ook van toepassing in dit debat.

Voorzitter, ik rond mijn antwoord af met de toestemming om alle andere gegevens schriftelijk te bezorgen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, dank u voor het uitvoerig antwoord en voor wat er nog moet komen. Het is duidelijk dat we in een studieopdracht zitten. Ik had het bij het rechte eind toen ik zei dat de heer Dochy over een verdachte voorkennis met betrekking tot dit dossier beschikte. *(Opmerkingen)*

Ik zal dit verder grondig onderzoeken. Dan kom ik nog wel met andere vragen bij u terecht. Het zou wel goed zijn dat er van de studieopdracht nu ook een actieopdracht komt en dat we in mei echt wel het ei leggen. De gemeentebesturen zijn echt aan het zoeken, ook in het kader van de Beleids- en Beheerscyclus (BBC), vereenvoudigen, bezuinigen enzovoort. Men wil bekijken waar men moet proberen om hier en daar nuttiger en efficiënter te werken. We zitten toch ook bijna halfweg de legislatuur. *(Opmerkingen)*

Ik bedoel: wij, op het belangrijkste niveau. Het is goed dat de gouverneur daar de sturende kracht in is. Ik heb ook het gevoel dat zij nu wat afwachten en dat ze vragen dat het startschot nu wordt gegeven. U weet dat wij tegen fusies zijn. Maar wij moeten een actief alternatief proberen uit te bouwen. We moeten daar snel de grondslag van leggen.

Minister Liesbeth Homans: Het is inderdaad de bedoeling om die studieopdracht te laten uitmonden in zeer concrete acties. Ik ben het daar absoluut mee eens.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over onduidelijkheid rond de interne staatshervorming – 1296 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, de Vlaamse Regering nam bij de start van deze legislatuur enkele ingrijpende beslissingen met betrekking tot de provincies. Ik verwijs naar de persoonsgebonden bevoegdheden, die afgesloten werden, en naar het Provinciefonds, dat werd afgeschaft.

Nu verneem ik op het terrein dat er nogal wat onduidelijkheid en onzekerheid leven over de manier waarop deze interne staatshervorming vorm zal krijgen en over de richting die de minister uit wil. Hoewel de minister altijd heeft verzekerd dat er overleg zou zijn met alle betrokkenen, heeft er tot op vandaag geen politiek overleg plaatsgevonden tussen de minister en de gedeputeerden. De gedeputeerden, zo verneem ik, voelen zich niet erkend.

Op het vlak van de persoonsgebonden bevoegdheden – Sport, Cultuur, Jeugd en Welzijn – zijn er wel gesprekken aan de gang tussen de provinciebesturen en de vakministers en hun administraties. Afhankelijk van de minister is het pad van de uitkanteling van de bevoegdheden naar Vlaanderen min of meer duidelijk. Het probleem is dat de afspraken die op die manier tot stand komen soms achteraf ter discussie worden gesteld door het kabinet van de minister, zo verneem ik. Een voorbeeld hiervan zijn de sportactiviteiten die geïntegreerd zijn in de provinciale domeinen. In het najaar van 2014 werd gezegd dat deze tot de provincies zouden blijven behoren, maar intussen wordt dat opnieuw ter discussie gesteld, met alle onzekerheden van dien, niet alleen voor het politieke maar ook voor het administratieve personeel. Deze manier van werken zorgt voor ongeduld en onvrede, en wordt niet als transparant ervaren.

Minister, zitten u en de drie betrokken ministers – de ministers Muyters, Gatz en Vandeurzen – op dezelfde lijn op het vlak van de interne staatshervorming? Zijn er interne afspraken rond elk van die bevoegdheden en beleidsdomeinen? Op welke manier en wanneer zult u over deze inhoudelijke lijn duidelijkheid verschaffen? Wanneer is het beloofde overleg met de betrokken gedeputeerden gepland?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik zal zeer kort zijn in mijn antwoord omwille van verschillende redenen.

Mevrouw Pira, u hebt een zeer gezonde interesse voor onze intentie om de provincies te hervormen. Dat is uw goed recht. Dat staat ingeschreven in het regeerakkoord. Ik ben best bereid om hier om de drie weken een stand van zaken te geven. Maar we hebben heel duidelijk gezegd dat we dat met het nodige sérieux en met het nodige overleg met alle betrokken actoren willen aanpakken. Als u mij om de drie weken vraagt wat de stand van zaken is, zal ik u om de drie weken hetzelfde antwoord geven. We zijn ermee bezig.

Mevrouw Pira, wat ik niet pik, is dat u zegt dat ik geen overleg heb. Dat is misschien niet uw verantwoordelijkheid want u bent misschien foutief gebriefd. Ik denk niet dat mijn persoonlijke agenda of mijn werkagenda – dat is in mijn geval hetzelfde – tot de openbaarheid van bestuur behoort, maar ik wil hem best overhandigen aan u. Wij hebben wel degelijk overleg met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), met de gedeputeerden en met alles wat u wilt. Ik kan u dus meegeven dat dit een pertinente leugen is.

Ik wil u in deze context wel meegeven dat ik begrijp dat dit voor de VVP niet altijd een gemakkelijke positie is omdat zij andere belangen te verdedigen hebben dan wat er in het regeerakkoord staat. Dat is hun volste recht. Maar hier nu verkeerde informatie geven! Ik weet niet van wie u dat hebt, dat ik niet in overleg ga. Sorry, maar dat pik ik niet.

Mevrouw Pira, ik hoop dat dat duidelijk is. Misschien dat u binnen drie weken nog eens dezelfde vraag stelt. Het verveelt misschien de collega's, en het is tijdverlies, maar het is uw volste recht om dat te doen.

Uw vraag over de uitspraken van mijn collega's Muyters, Gatz en Vandeurzen moet u aan hen stellen. Ik heb mijn collega's enkel gevraagd of zij, net zoals ikzelf, gesprekken hebben gehad met mensen van de deputaties over de provincies heen. Zij hebben mij bevestigd dat zij dat hebben gedaan. Welke intenties zij daarbij hadden en welke uitspraken zij hebben gedaan: ik stel voor dat u hen dat vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, ik had deze scherpe toon van u niet verwacht. Ik weet niet waarom u verwijst naar drie weken geleden. Het lijkt alsof ik als een vervelend mens elke drie weken dezelfde vraag stel. Ik ben mij daar niet van bewust. Excuseer mij. Heb ik drie weken geleden die vraag gesteld? *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Dat pik ik dan niet, dat u mij en de heer De Loor als een en dezelfde persoon beschouwt. *(Opmerkingen)*

Excuses aanvaard. *(Opmerkingen)*

Ik heb signalen opgevangen over het feit dat u binnenkort een ronde van Vlaanderen gaat starten om uw plannen kenbaar te maken. Klopt dat? *(Opmerkingen)*

Minister, het kan best zijn dat u contact hebt gehad met gedeputeerden, maar ik verneem van verschillende gedeputeerden dat zij verwacht hadden dat er voor de ronde van Vlaanderen contact zou zijn geweest tussen hen en u. Dat heb ik gehoord. Daar gaat het ook over. Voor alle duidelijkheid: ik heb geen informatie van de VVP. Als dat u zo kwaad maakte, dan kunt u al onmiddellijk wat rustiger worden.

Wat mij bezorgd maakte, is het volgende. U kent mijn visie. Ik heb dat vanaf het begin gezegd. U wilt hervormen. Dat is prima. Mochten wij in het bestuur zitten, dan zouden wij ook graag en veel hervormen.

Maar als je hervormt, en zeker als daar veel mensen bij betrokken zijn, dan komt het erop aan om die mee te krijgen. Dan moet je in eerste instantie acties ondernemen om die mensen mee te krijgen en ze niet tegen u op te zetten. Wat ik nu aanvoel, is dat er een wrevel komt omdat zij merken dat administraties met elkaar overleggen en administraties met vakministers overleggen, maar dat er eigenlijk geen rechtstreeks contact is tussen u en de gedeputeerden. Dat is eigenlijk alles wat ik heb willen zeggen. Daar gaat het over.

Mijn bezorgdheid gaat naar de hygiëne en kwaliteit van het proces, hoewel ik het er inhoudelijk niet mee eens ben, maar dat doet er niet toe. Op een zeker moment moet je gewoon meegaan in een proces en hopen dat het zo goed mogelijk verloopt. Wat ik nu hoor, wijst op het tegendeel. Dat is alles wat ik heb willen zeggen. Ik wil zeker niet dat u uw tijd verliest door te antwoorden op mijn vragen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Pira, vooreerst mijn excuses dat ik u verward heb met een collega die hier normaal altijd trouw aanwezig is, maar vandaag niet. Mijn excuses daarvoor, dat was niet de bedoeling.

Ik wilde alleen maar aantonen dat die vraag om de haverklap wordt gesteld en dat we natuurlijk wel bezig zijn met een grondige hervorming. U hebt gezegd: u wil een hervorming. Neen, we zullen die ook doen, dat staat heel duidelijk in het Vlaams regeerakkoord. Maar we willen dat wel heel voorzichtig aanpakken. Ik heb alle fasen al uitgelegd. Ik ga niet in herhaling vallen.

Ik hoop dat u mij hierin vertrouwt, ondanks alle berichtgeving die u blijkbaar hebt, dat we dat willen doen in overleg met alle betrokkenen. Ik heb wel degelijk overleg met verschillende gedeputeerden. Kan ik nu met de hand op het hart zeggen dat ik elke gedeputeerde van Vlaanderen al persoonlijk heb ontmoet? Neen, wellicht niet, maar wel heel veel. Vooral met het bureau van de VVP, wat toch het representatief orgaan van de provincies is, heb ikzelf contact, alsook mijn kabinet, zeker de persoon aan mijn rechterzijde, soms meer dan hem lief is, wat betreft tijdsbesteding en niet alsof hij dat zo graag heeft. Hij steekt er ontzettend veel tijd in om constant te overleggen met de VVP, zowel fysiek als telefonisch of per mail.

De ronde van Vlaanderen start morgen in Brugge. Ik ga eerst naar West-Vlaanderen. *(Opmerkingen)*

U komt toch, mijnheer Dochy? *(Opmerkingen van de heer Bart Dochy)*

Mevrouw Pira, die ronde van Vlaanderen gaat natuurlijk over veel meer dan enkel en alleen de hervorming van de provincies. Die gaat over elke intentie die in mijn beleidsnota Binnenlands Bestuur staat en welke hervormingen we deze legislatuur allemaal willen doen. Daar zijn niet alleen gedeputeerden en provinciegouverneurs op uitgenodigd maar ook burgemeesters, schepenen, OCMW-voorzitters en -raadsleden. Dat gaat over de integratie van het OCMW in de gemeente, over de vrijwillige fusie van gemeenten, over het kaderdecreet. Dat gaat over heel veel, en niet alleen over de afslanking van de provincies. Ik denk dat u daar het een met het ander wat verwacht.

Voorzitter, als ik terugdenk aan de uiteenzettingen van uw collega Caron tijdens de vorige legislatuur in deze commissie wat betreft de provincies, vind ik het

standpunt van Groen in dezen zeer opmerkelijk. Maar het is uw volste recht, mevrouw Pira, om dat standpunt te hebben.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, u verrast me altijd met van die uitsmijters. Nu weer. U weet zeer goed – dat heb ik in deze commissie al gezegd en mijn collega Caron zal hetzelfde zeggen – dat wij voor de hervorming van de provincies tot stads- en streekgewesten zijn. Vorige legislatuur hebben wij daar een voorstel van decreet rond uitgeschreven dat ingediend werd en wellicht opnieuw ingediend zal worden. Ik denk niet dat de heer Caron daar een ander standpunt over heeft dan ikzelf.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het vervangen van gepensioneerde OCMW-secretarissen in afwachting van de geplande integratie van de OCMW's in de gemeenten – 1305 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): De Vlaamse Regering besliste op vrijdag 16 januari in een conceptnota over de grote lijnen van de wijze waarop de integratie van de OCMW's in de gemeenten zal plaatsvinden. Uit de conceptnota valt af te leiden dat de administratie van het OCMW volledig moet worden geïntegreerd in de administratie van de gemeente. Dit betekent ook, volgens de conceptnota, dat de gemeenteraad de keuze zal moeten maken voor één secretaris en één financieel beheerder. Deze integratie kan zorgen voor aanzienlijke efficiëntiewinsten en schaalvoordelen en is dus op zich een goede zaak.

Maar verschillende steden en gemeenten worden op dit moment, of in de zeer nabije toekomst, geconfronteerd met de pensionering van hun OCMW-secretaris. Het OCMW-decreet verplicht OCMW-besturen een secretaris en een financieel beheerder te hebben. De periode waarbinnen een bestuur een waarnemend functionaris kan aanstellen voor een dergelijke functie duurt echter maximaal één jaar, meer bepaald zes maanden plus één maal hernieuwbaar.

Ik weet dat de conceptnota binnenkort in bespreking zal gaan in onze commissie, maar de reden van mijn vraag is dat het op ieder moment kan voorvallen. De vraag is toch wel dringend van aard.

Minister, wat moeten lokale besturen, waar de gemeentesecretaris beide functies niet wenst te combineren of waar het bestuur dit niet wenselijk vindt, in tussentijd, tot 2019, doen? Is er een andere oplossing dan toch nog een secretaris en/of financieel beheerder te moeten benoemen? Welke oplossingen biedt de regelgeving op dit vlak, met het oog op de nakende integratie?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Ik heb een kleine aanvulling. Het element van de inkantelingsprocedure zou misschien hier en daar voor problemen kunnen zorgen. Niet alleen een OCMW-secretaris maar ook een gemeentesecretaris kan bijvoorbeeld op pensioen gaan. Als een van de twee moet worden verkozen en er

een met pensioen gaat, zal het erop neerkomen dat er eigenlijk geen keuze meer is en dat per definitie de overblijvende secretaris zal moeten worden aangesteld als gecombineerde secretaris van het geheel. Ik weet niet in welke mate dat aangewezen is. Het is niet omdat iemand een zeer goede secretaris is van ofwel de gemeente ofwel het OCMW, dat hij de ambitie heeft om de combinatie te maken, los van het feit of hij de capaciteit heeft om het geheel van de organisatie te gaan leiden. Ik denk dat daar nog wat bijkomend schaaftwerk nodig zal zijn om tot een objectivering van de keuze te kunnen komen, los van de huidige functiehouders.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik wil eerst antwoorden op de vraag van de heer Dochy omdat ze een beetje afwijkt van de initiële vraag van de heer De Meulemeester. Die vraag gaat over een specifiek geval.

De procedure tijdens het proces van de integratie van het OCMW in de gemeente of in de stad, wie van de twee decretale graden de secretaris of financieel beheerder zal mogen worden, daar zijn we nog mee bezig, daar werken we een hele procedure voor uit. Daar kom ik graag op terug als we er klaar mee zijn. Dus nog even geduld, mijnheer Dochy.

Mijnheer De Meulemeester, als op dit moment – maart 2015 – een van de vier decretale graden in een gemeentebestuur – de financieel beheerder van de gemeente, de financieel beheerder van het OCMW, de secretaris van de gemeente of de secretaris van het OCMW – vacant worden, spoor ik de lokale besturen aan om alles in het werk te stellen om gebruik te maken van de mogelijkheid de zittende secretaris of financieel beheerder ook de taken te laten uitoefenen voor het andere bestuur. Als iemand van het OCMW op pensioen gaat, is het de stedelijke of gemeentelijke verantwoordelijke of decretale graad die de desbetreffende taken overneemt of andersom.

Mijnheer Dochy, u hebt correct opgemerkt dat dit natuurlijk voor beide kanten geldt. Een OCMW-secretaris of -financieel beheerder kan met pensioen gaan, maar dat kan ook bij de stad of gemeente gebeuren. Dat is mijn voorkeursscenario. Dat is het scenario van het gezond verstand. Het is vanzelfsprekend om dit te bepleiten bij de lokale besturen, omdat men bij de integratie van het OCMW in de gemeente of stad met maar twee decretale graden zal werken, en niet met vier. Dat is redelijk logisch. Men weet dat dit eraan komt en dat dit concreet zal worden. Het ligt dan ook voor de hand om geen tweede te installeren. Men zou beter werken met één secretaris of één financieel beheerder.

Gelet op de financiële situatie van de lokale besturen, kan dit een soort van efficiëntieoefening zijn. We weten allemaal, zeker degenen die enige verantwoordelijkheid opnemen in een lokaal bestuur, dat een decretale graad niet altijd het goedkoopste personeelslid is. Als je een van de twee de gezamenlijke taken kunt laten uitvoeren – wat in 2019 sowieso zal moeten – dan wordt dit zo meegenomen. Het financiële kan hier absoluut niet de doorslag geven. Ik ga uit van het gezonde verstand van de desbetreffende lokale besturen.

Wat als dat niet gebeurt? Je kunt dit wel vooropstellen als voorkeursscenario, maar dat wil niet zeggen dat iedereen dat ook zal doen. Dan moeten we terugvallen op de bestaande organieke regelgeving. Dit wil zeggen dat we een nieuwe selectieprocedure voor een secretaris of een financieel beheerder voor de decretale graad moeten initiëren. Ondertussen zullen we een waarnemend secretaris of financieel beheerder moeten aanstellen. Niet wij, maar het lokaal bestuur doet dat. In beginsel kan men een waarnemend secretaris of financieel beheerder aanstellen voor zes maanden, maar dat is verlengbaar tot één jaar.

Dat is zo bepaald. Bij een tijdige opstart van selectie of bij een selectie die geen kandidaat oplevert, kan dit worden verlengd.

De waarnemingstermijnen zijn termijnen van orde, en zijn niet afdwingbaar. Het laat dus enige ruimte, waarmee ik niet gezegd wil hebben dat ik ervoor pleit dat veel lokale besturen voor deze optie kiezen. Integendeel. We houden dit wel achter de hand. We hebben die termijnen bewust niet dwingend gemaakt. Dat is geen beslissing van mij geweest. Momenteel is dat ook niet zo, die termijnen zijn niet dwingend en er is dus ook geen sanctie verbonden aan de overschrijding van de termijn, wat redelijk logisch is als het een termijn van orde is.

Mijnheer De Meulemeester, misschien hebt u een concreet voorbeeld in gedachten. Ik heb geen weet van een concrete casus. Wellicht zal dat gebeuren in de komende jaren. Momenteel hebben we al 35 lokale besturen met één secretaris, zowel voor het OCMW als voor de gemeente of stad, en 80 met één financieel beheerder. Dat is een goede evolutie. Het is een natuurlijk proces dat veel lokale besturen zelf al aan het initiëren zijn.

Ik doe een oproep aan het gezond verstand van de lokale besturen en ik hoop dat ze dat in het kader van de integratie van het OCMW in de lokale besturen gaan doen. Eerlijk gezegd twijfel ik daar niet aan.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik kan me hier volledig in vinden. We weten het niet, maar dit probleem kan zich eerlang voordoen. Het is nogal logisch dat als een secretaris zou verdwijnen, die wordt opgevolgd door de secretaris of financieel beheerder van het OCMW of van de gemeente. Het is niet alleen een efficiëntieoefening, maar ook een daad van goed bestuur, als dat zou gebeuren.

De waarnemende aanstelling is inderdaad een voorlopige oplossing en kan misschien wat langer duren dan een jaar, maar dat moet worden bekeken. In elk geval vraag ik, minister, of u het niet aangeraden acht een aanbeveling te doen aan de lokale besturen. We zijn nu toch bezig met de integratie van het OCMW in de gemeente. Zo'n aanbeveling zou goed zijn voor veel gemeentebesturen zodat ze bij voorkeur kunnen kiezen voor de secretaris of financieel beheerder van de gemeente of het OCMW in het kader van een efficiëntiewinst, maar nog meer in het kader van een goed bestuur.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Minister, ik heb inderdaad een afwijkende vraag gesteld. Ik had die nog niet ingediend omdat ik weet dat u hard aan het werken bent aan de invulling van de conceptnota voor de inkanteling van de OCMW's in de gemeente. Dit is toch een bekommernis.

Ik meen te hebben gelezen in de conceptnota dat de keuze beperkt is tot de twee decretale graden. Als je een organisatie opstart, is een secretaris een zware kostprijs, maar iemand die voor vele jaren niet functioneert, is een nog zwaardere kostprijs. Het is belangrijk om een zekere objectivering te stoppen in de aanduiding van de secretaris en de ontvanger van de gemeenschappelijke organisatie. Misschien dat ook de mobiliteit tussen gemeenten van decretale graden over verschillende functies een oplossing kan bieden voor mensen die worden beoordeeld als niet geschikt voor het leiden van een dergelijke organisatie. Vandaag kan de mobiliteit voor decretale graden tussen gemeenten niet, maar voor andere functiehouders wel.

De voorzitter: Minister Liesbeth Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Het is wat te vroeg om een algemene aanbeveling te doen omdat er nog geen concrete casus is, en omdat we de provincies in het kader van de integratie en van de decretale graden nog aan het uitwerken zijn. We zullen dit in ieder geval meenemen in alle oefeningen die we doen. Ik ben er net als u van overtuigd dat we tijdens deze legislatuur met een casus zullen worden geconfronteerd. U hebt blijkbaar enige voorkennis. We zullen er wellicht mee worden geconfronteerd.

Mijnheer Dochy, de keuze is beperkt tot een van de twee decretale graden, ofwel de OCMW-secretaris, ofwel de gemeentesecretaris. We willen natuurlijk heel veel verantwoordelijkheid en vertrouwen geven aan de lokale besturen.

Ik heb in bepaalde rapporten gelezen dat bepaalde lokale besturen de evaluatie van de decretale graden aan hun laars lappen. Ik ben het ermee eens dat de decretale graden voor de lokale besturen een redelijk kostenplaatje inhouden. Als ze goed zijn, betekenen ze, voor alle duidelijkheid, ook een grote meerwaarde. De evaluatie van de decretale graden is decretaal verplicht. Als ik zie hoeveel lokale besturen die evaluatie aan hun laars lappen, denk ik dat het het een of het ander is. We kunnen de lokale besturen veel vertrouwen en autonomie geven om hiervoor in te staan of we kunnen dat niet doen.

Er is gesuggereerd dat de lokale besturen verder moeten werken met de mensen die ze nu hebben. Volgens mij is dat aan de lokale besturen zelf. Ze beschikken over voldoende mogelijkheden. Als ze niet tevreden zijn met de decretale graden, hebben ze alle tools in handen om negatieve evaluaties uit te spreken en de betrokken personen te vervangen. Dat is evident.

Over de eventuele overdracht van een secretaris van Ledegem naar Izegem zal ik me niet uitspreken. De lokale besturen moeten dit onderling afspreken. Ik wil geen gemeenten bij naam noemen, maar als een gemeente over twee decretale graden beschikt – de gemeentesecretaris en de secretaris van het OCMW – en beide bijzonder goed vindt, zou het zonde zijn een van beide te moeten laten gaan. Ten gevolge van de integratie blijft er slechts één secretaris over. In dat geval lijkt het me nuttig dat contact met de gemeenten in de nabije omgeving wordt opgenomen. Dan kan worden gevraagd of ze daar iemand hebben, of ze tevreden zijn, of ze die persoon nog lang moeten aanhouden, of de decretale graden zijn geëvalueerd zoals het moet en uiteindelijk of eventueel een uitwisseling kan plaatsvinden. Ik zou het zonde vinden ten gevolge van deze oefening veel kennis en expertise verloren te laten gaan.

De heer Bart Dochy (CD&V): Minister, een uitwisseling is in dit verband niet gepland. Voor een overdracht moet waarschijnlijk een examenprocedure worden gevolgd. Dit moet niet indien de niet-decretale graad deel van de mobiliteit uitmaakt. De rechtspositieregeling voorziet in een mobiliteit zonder examens voor de niet-decretale graden, maar niet voor de decretale graden. De vraag is dan ook of het niet zinvol zou zijn dit op termijn ook in de procedure voor de decretale graden op te nemen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Dochy, we zullen, in overleg met de federaties van secretarissen en financieel beheerders, een heel palet aan maatregelen ontwikkelen. We zullen hier uiteraard rekening mee houden. Een goed secretaris of financieel beheerder zal inderdaad niet zonder examen van de mobiliteit kunnen genieten. Hij zal een examen moeten afleggen. Als hij dan toch zo goed is, ga ik ervan uit dat hij zonder problemen zal slagen. Aangezien u dit punt terecht hebt aangekaart, zullen we hier echter rekening mee houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Vlaamse Bouwmeester – 1024 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Vlaamse Bouwmeester – 1146 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, aangezien mijn vraag om uitleg vorige week is uitgesteld, dateert dit onderwerp al van een tijdje geleden. In alle kranten stond te lezen dat het ontslag van de Vlaamse Bouwmeester door de Vlaamse Regering meteen na het auditrapport een feit was.

Als gewezen schepen van Ruimtelijke Ordening heb ik de Vlaamse Bouwmeester steeds als een bewaker van de ruimtelijke kwaliteit beschouwd. Als de overheid werken aanbesteedt, wordt vaak vooral naar de prijs gekeken. De kwaliteit van het project is minder doorslaggevend. Zeker in budgetneutrale tijden is dit niet gemakkelijk. Als een wedstrijd wordt uitgeschreven, blijkt wat het goedkoopste is.

We hebben het in Brugge nog meegemaakt. Met betrekking tot het Rijksarchief hebben we van de Inspectie van Financiën een negatief advies gekregen. Wie zich echter in een werelderfgoedstad of op een zeer specifieke site bevindt, komt op die manier in een moeilijk parket terecht.

De ene inzending is misschien het best te integreren, maar een andere inzending is misschien het goedkoopst. Op dat ogenblik speelt de Vlaamse Bouwmeester een zeer belangrijke rol. Zelfs bij de realisatie van bruggen of van sociale woningen wordt niet enkel gekeken naar de prijs, maar ook naar de ruimtelijke kwaliteit. Het liefst gaat het om een combinatie. De ruimtelijk mooie ontwerpen hoeven niet altijd de duurste te zijn.

Het ontslag werd in alle kranten met veel poeha aangekondigd. Hierdoor en met alles wat ik heb gelezen, werd de figuur van de Vlaamse Bouwmeester, gewild of ongewild, een beetje besmet. Veel mensen vroegen zich af wie dat was en wat hij deed. Hij zou bepaalde architectenbureaus hebben voorgetrokken. Ik heb gelezen dat het allemaal niet kosjer verliep.

Minister, in juli 2014 heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen. Er zijn daarover al eerder debatten gevoerd. Er is gevraagd of die functie moest worden behouden. Een andere vraag was of het niet te duur was. Uiteindelijk heeft de Vlaamse Regering beslist de functie te behouden, maar te vervangen door een college van deeltijdse experts in plaats van een expert. De diensten van de Vlaamse Bouwmeester zouden deel uitmaken van de administratie Ruimtelijke Ordening. Ik vind het nochtans belangrijk dat een bouwmeester zijn advies onafhankelijk kan blijven verlenen.

Ik vind het belangrijk dat u kunt duiden welke redenen er waren voor dit prompt ontslag. U zult hierop misschien antwoorden dat u dat niet kunt zeggen. Als Vlaams volksvertegenwoordiger vind ik echter niet dat ik alles in de krant moet lezen. De pers heeft u de redenen voor het ontslag gevraagd en we hebben hier van alles over gelezen. Ik vind dan ook dat ik het u hier, in het Vlaams

Parlement, mag vragen. Vormt het auditrapport de rechtstreekse aanleiding tot het ontslag? Kunnen we dit auditrapport krijgen?

Een andere vraag is wanneer het college van vijf deeltijdse experts zal worden samengesteld. Hierover is al een actuele vraag gesteld. Toen is geantwoord dat de adjunct de functie tijdelijk zal waarnemen en dat vijf deeltijdse experts zouden worden gezocht.

Zullen die experts per thema of per opdracht werken? Ik geef maar voorbeelden. Het kan ook een deeltijds expert per provincie worden. Ze kunnen ook per thema, zoals het openbaar domein of de sociale huisvesting, werken of ze kunnen specifieke moeilijke projecten behandelen. Over wat gaat het eigenlijk?

Dit is een bezorgdheid die bij elke lokale overheid leeft. De lokale besturen vragen zich af bij welke van de vijf deeltijdse experts ze moeten zijn. Zult u misschien met een bepaalde volgorde werken, met een expert tijdens een periode en een ander expert tijdens een andere periode, of zal het een college zijn dat moet beslissen? Zullen de vijf deeltijdse experts zich over alle projecten moeten buigen?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Voorzitter, er is naar aanleiding van de indiening van deze vraag om uitleg wat verwarring ontstaan. Uiteindelijk hebben de commissiesecretarissen overlegd over de vraag welk aspect van de bouwmeesterproblematiek waarmee we worden geconfronteerd nu bij welke minister hoort.

Minister, uiteindelijk is ons meegedeeld dat de elementen met betrekking tot het college, de functies, de inkanteling en dergelijke bij minister Schauvliege horen en dat de elementen met betrekking tot het ontslag en dergelijke bij u horen. Om die reden zijn mijn vragen hier enkel op de ontslagprocedure gericht.

De beslissing de Vlaamse Bouwmeester om dwingende redenen te ontslaan, is na een forensisch auditonderzoek genomen. De beslissing is zeer drastisch en is slechts enkele maanden voor het einde van het mandaat van de Vlaamse Bouwmeester genomen. Als Vlaams volksvertegenwoordiger ga ik ervan uit dat een zo drastische maatregel zeer ernstige redenen moet hebben. Ik kan dat echter niet wegen. We hebben immers geen inzage in de audit. Ik zou me dan ook bij de laatste vraag van mevrouw Van Volcem willen aansluiten. Kunnen we inzage in de audit krijgen?

Daarnaast vraag ik me af welke procedure tijdens en na een forensische audit precies moet worden gevolgd. Heeft de Vlaamse Regering ten aanzien van dit ontslag alle van toepassing zijnde procedures nageleefd? Heeft de Vlaamse Bouwmeester de kans gekregen de aantijgingen in het auditrapport te weerleggen? We moeten afgaan op krantenartikelen waarin te lezen staat dat hij 's morgens werd gesommeerd en dat hij al om 16.00 uur zijn inzichten moest geven.

Werd in plaats van een onmiddellijk ontslag een minder drastische maatregel overwogen, bijvoorbeeld schorsing, in afwachting van het resultaat van het gerechtelijk onderzoek? Onze bezorgdheid betreft vooral de vraag of dit ontslag om dwingende redenen, dat voor velen als een donderslag bij heldere hemel kwam, proportioneel is.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, ik zal mij niet bij alles aansluiten wat mijn collega's hebben gezegd. Men leest zaken in kranten, maar ik

denk niet dat de Vlaamse Regering kan worden verantwoordelijk gesteld voor alles wat in kranten verschijnt. Het is nu eenmaal de job van journalisten om de dingen na te gaan en daar eventueel zaken aan toe te voegen. Ik weet niet in hoeverre er vanuit de Vlaamse Regering een communicatie is geweest.

Ik denk dat het op dit ogenblik vrij delicaat is. De procedure is lopende, en je hebt het hier ook over personen. Ik sluit mij wel aan bij de vraag in die zin dat de beslissing om de instelling van Bouwmeester om te vormen al eerder was genomen. Zo stond het in het regeerakkoord. Tijdens de vorige legislatuur waren hier al vragen over. De evolutie was toen al duidelijk.

Wanneer zal het college van vijf deeltijdse experts worden samengesteld? En waaruit bestaat de procedure van zo'n forensisch onderzoek?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, ik waarschuw u: gelet op de gevoeligheid van dit onderwerp zal ik mij aan mijn tekst houden. Het is in juridisch opzicht belangrijk om dat te doen.

Mevrouw Pira, voorafgaandelijk wil ik u toch zeggen dat u gelijk hebt: de omvorming tot een college is niet mijn bevoegdheid. De actuele vraag daarover van twee weken geleden in de plenaire vergadering werd dan ook terecht aan minister Schauvliege gesteld.

Mevrouw Van Volcem, voor uw laatste vraag moet ik u doorverwijzen naar minister Schauvliege want dat is niet mijn bevoegdheid. Ook de heer Meremans vroeg daarnaar.

De voltallige Vlaamse Regering heeft ingestemd met het ontslag om dringende reden van de Vlaamse Bouwmeester. Die beslissing is genomen op basis van het auditrapport dat Audit Vlaanderen heeft opgesteld na een forensisch auditonderzoek. Ikzelf en de secretaris-generaal van het departement Bestuurszaken hebben op 29 januari 2015 kennis genomen van dat rapport.

Ik wens wegens het recht van betrokkene op bescherming van zijn privacy hierover geen verdere verklaringen af te leggen.

Ik kan u wel bevestigen dat het auditrapport de rechtstreekse aanleiding was tot het ontslag van de betrokkene.

Mevrouw Pira, en misschien ook anderen, u vroeg naar de precieze procedure die gevolgd moet worden tijdens en na een forensische audit en bij het ontslag, en of die is nagekomen. Bij het uitvoeren van een forensische audit worden door Audit Vlaanderen verschillende stappen genomen. In eerste instantie is er de registratie: een klacht of aanvraag tot een forensische audit wordt geregistreerd door de manager-auditor bij Audit Vlaanderen. Dan volgen een vooronderzoek en een opdrachtaanvaarding: elke aanvraag tot een forensische audit wordt zorgvuldig geanalyseerd op basis van de motivering ervan, waarbij onder meer wordt nagegaan of de klachten en/of vermoedens van onregelmatigheden degelijk onderbouwd zijn en steunen op betrouwbare aanknopingspunten. Een personeelslid dat in het kader van een forensische audit van mogelijke onregelmatigheden wordt verdacht, kan door Audit Vlaanderen worden uitgenodigd voor een gesprek. De confrontatie gebeurt steeds door twee onderzoekers. Het genoteerde antwoord dient een getrouwe weergave te zijn van het mondeling gegeven antwoord. Hiervan wordt verslag opgemaakt. Indien de forensische audit uitwijst dat er mogelijk misdrijven werden gepleegd, wordt het parket ingelicht door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen of door de verantwoordelijke van het auditobject.

Ook de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie, die deel uitmaakt van de federale politie, ontvangt een exemplaar van het auditrapport. Voor wat betreft dit dossier kan ik u mededelen dat Audit Vlaanderen het dossier heeft overgemaakt aan de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie. Deze dienst zal al dan niet het parket verwittigen.

Bij dit ontslag door de Vlaamse Regering werden alle van toepassing zijnde procedureregels nageleefd. De procedure van beëindiging van de arbeidsovereenkomst door ontslag om dringende reden is geregeld in artikel 35 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en houdt in dat het ontslag en de dringende reden afzonderlijk worden betekend in volgende stappen.

De eerste stap: de secretaris-generaal van het departement Bestuurszaken, waar de Vlaamse Bouwmeester onder ressorteerde, heeft diens arbeidsovereenkomst verbroken op maandag 2 februari 2015, dit is binnen de drie werkdagen die volgen op de dag waarop de secretaris-generaal kennis had gekregen van de feiten die het ontslag rechtvaardigden, zoals de wet voorschrijft. Het ontslag werd betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot. De Vlaamse Bouwmeester werd voorafgaandelijk door de secretaris-generaal gehoord over de feiten die hem ten laste werden gelegd.

De tweede stap: de secretaris-generaal heeft een uitvoerige en precieze omschrijving van de dringende reden aan de Vlaamse Bouwmeester bij gerechtsdeurwaardersexploot op 5 februari 2015 betekend, dit is binnen de drie werkdagen die op het ontslag volgen, zoals de wet bepaalt. De secretaris-generaal van het departement Bestuurszaken heeft volgens artikel 11, punt 5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2003 tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen van de Vlaamse ministeries delegatie om de beslissing te nemen in verband met het ontslag van personeelsleden. De voltallige Vlaamse Regering heeft op maandag 2 februari 2015 beslist haar goedkeuring te geven aan de aanpak zoals ik die zopas heb beschreven.

De Vlaamse Bouwmeester heeft de kans heeft gekregen om de aantijgingen uit het auditrapport te weerleggen. De secretaris-generaal van het departement Bestuurszaken heeft op maandag 2 februari 2015 om 8.30 uur aan de Vlaamse Bouwmeester een kopie van het forensisch auditrapport overhandigd tegen ontvangstbevestiging. Hij heeft hem de inhoud ervan kort toegelicht en hem ook meegedeeld dat naar aanleiding van dat rapport stappen werden overwogen om een einde te stellen aan zijn arbeidsovereenkomst om dringende reden. Hij heeft de Vlaamse Bouwmeester tevens uitgenodigd om op diezelfde dag om 16 uur hierover gehoord te worden, waarbij hij zich kon laten bijstaan indien gewenst. De Vlaamse Bouwmeester heeft ervoor gekozen om gehoord te worden en diende geen schriftelijk verweer in. Van de hoorzitting werd een proces-verbaal opgemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, dank u voor uw omstandig antwoord. U hebt uw best gedaan. U bent natuurlijk aan de wet gebonden. Maar ik zal proberen om, via de voorzitter, op vertrouwelijke wijze toch inzage te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, u hebt een aantal keren verwezen naar de drie werkdagen na de betekening van het verslag. Het rapport is de vrijdag overhandigd. De zaterdag geldt als werkdag, de zondag niet. Maar het

blijft een feit dat als je 's morgens dat verslag krijgt en je moet om vier uur daarover jouw inzichten geven, plus een advocaat zoeken...

Ik veronderstel dat de Bouwmeester niet op de hoogte was van het feit dat de conclusies zo verregaand zouden zijn dat hij om dringende redenen zou worden ontslagen. Ik blijf dat toch ontzettend weinig tijd vinden. Als je ziet welke rechten de verdediging heeft, vind ik dit bijzonder verwonderlijk.

Ik vraag mij af of die termijn van drie dagen niet op een andere manier zou kunnen worden georganiseerd zodat er meer tijd was geweest voor de Bouwmeester om schriftelijk commentaar te geven en zich in te laten met de inhoud van het auditrapport. Ik blijf me er toch over verwonderen dat die tijd zo kort is.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik voeg er voor alle duidelijkheid nog aan toe dat de Bouwmeester ook in een voorafgaandelijke fase is gehoord tijdens het opstellen van het rapport. Hij is dus ook door Audit Vlaanderen verschillende keren uitgenodigd om op gesprek te komen. Verder wil ik daar geen, verklaringen over afleggen.

Mevrouw Pira, als u het moeilijk hebt met de termijn van drie dagen, wel, ik kan er ook niet aan doen, maar die is wettelijk vastgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Ik heb geen probleem met die termijn, maar het gaat erover waar je die drie dagen zet. Als het rapport bijvoorbeeld op dinsdag overhandigd was geweest, dan was er meer tijd geweest voor de persoon in kwestie om schriftelijk commentaar te geven.

Minister Liesbeth Homans: Zegt u dan eigenlijk dat Audit Vlaanderen de forensische audit nog een paar dagen had moeten achterhouden om ervoor te zorgen dat er geen zondag in viel? Of zie ik dat verkeerd?

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Waar ik me vragen bij stel is die korte termijn van amper acht uur om kennis te nemen van een dergelijk belangrijk rapport, en dan is er nog het zoeken van een advocaat.

Minister, u zegt dat de Bouwmeester verschillende keren is uitgenodigd. Wanneer was dat en hoeveel keer juist? Is er telkens een verslag gemaakt?

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Pira, in het kader van het onderzoek ga ik hier geen verdere antwoorden op geven. Ik zeg u alleen dat betrokkene gehoord is geweest in het kader van het opstellen van de audit.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): U hebt gezegd: verschillende keren. U bevestigt dat?

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het inzetten van het voertuigenpark van de Vlaamse overheid voor autodelen – 1075 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, ik ben een trouwe lezer van een uitgave van een departement waar minister Weyts voor bevoegd is, namelijk het departement Mobiliteit en Openbare Werken. De uitgave is 'Mobiliteitsbrief', waarin allerlei tips staan voor lokale besturen. Op 26 juni 2014 las ik een artikel 'Autodelen stimuleren door het gemeentelijk wagenpark te delen'. Daarin wordt uitgelegd hoe je op eenvoudige wijze als lokaal bestuur je wagenpark geheel of gedeeltelijk, bijvoorbeeld gedurende het weekend, kunt laten gebruiken door lokale inwoners. Dat levert winst langs twee kanten op, namelijk enerzijds bij de lokale overheid die een deel van haar investeringskosten van haar wagenpark kan recupereren, en anderzijds wordt een vorm van duurzame mobiliteit bij gezinnen gestimuleerd die ook bijzonder kostenbesparend is. Als je weet dat een gemiddeld gezin in Vlaanderen jaarlijks ongeveer 4930 euro spendeert aan de wagen en die wagen 95 procent van de tijd stilstaat, dan zie je dat je door wagens te delen, je heel wat op je gezinsbudget kunt besparen zonder aan mobiliteit in te boeten.

Tot mijn grote vreugde zijn er effectief al een achttal gemeentebesturen die op die kar zijn gesprongen. Ik ga ze toch even noemen: Deinze, Schoten, Bilzen, Wevelgem, Borsbeek, Diksmuide, De Panne en Brasschaat. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Doet Antwerpen dat ook? Dat wist ik niet. Het zijn dus negen gemeentebesturen, collega's. Het is ongelooflijk. Nu Antwerpen meedoet, neem ik aan dat in het zog van Antwerpen nog vele zullen volgen.

Een aantal van die besturen laten zich daarvoor begeleiden door Autopia. Dat is zowat de koepel van de autodeelsector. Ik vind het een zeer positief verhaal. Het is geen toeval dat autodelen in Vlaanderen en in België een zeer hoge vlucht heeft gekend de afgelopen jaren. In 2008 waren er nog 5000 autodelers, nu zijn het er al meer dan 20.000. Zoals ik al gezegd heb, is dat niet onlogisch, gelet op het feit dat hiermee een van de belangrijkste kosten die zwaar wegen op het gezinsbudget, kan worden gedeeld.

Een deelauto vervangt vier tot zes privéwagens, wat dan weer heel wat publieke ruimte laat vrijkomen. Uit onderzoek blijkt ook dat wie aan autodelen doet, op een meer overwogen manier zijn mobiliteitskeuzes maakt en dat het mensen zijn die zich vaker te voet, per fiets of met het openbaar vervoer verplaatsen. Dat leidt dan weer tot minder autokilometers, minder uitstoot, minder lawaaioverlast, minder filedruk. Met andere woorden: delen is het nieuwe hebben en werkelijk iedereen is mee. Zelfs de voorzitter van FEDERAUTO, de organisatie die de verkopers van auto's in ons land vertegenwoordigt, heeft op zijn eigen ledencongres laten optekenen dat de nieuwe generatie niet meer geïnteresseerd is in autobezit maar vooral de beschikbaarheid van een wagen belangrijk vindt.

Wat geldt voor de lokale besturen, kan misschien ook opgaan voor de Vlaamse overheid. Ik heb u een schriftelijke vraag gesteld. Ik ben even gaan kijken op de website bestuurszaken.be. Minister, ik heb vastgesteld dat Vlaanderen maar liefst 3915 voertuigen heeft. Natuurlijk zijn die niet allemaal geschikt om op te nemen in een autodeelproject. Er zijn vrachtwagens en zeer technische voertuigen bij. Ik heb toch vastgesteld dat van die 3915 voertuigen er 1217 stads-, middenklasse- en stationwagens bij zijn en 1200 bestelwagens. Grosso modo de helft van het Vlaamse voertuigenpark bestaat uit voertuigen die ook door gezinnen of bijvoorbeeld verenigingen zouden kunnen worden gebruikt.

Ik neem aan dat vele van die voertuigen vaak stilstaan, zeker in het weekend. Dat blijkt ook uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag. Gemiddeld leggen de voertuigen in eigendom van de Vlaamse overheid 18.422 kilometer per jaar af.

Dat is bijzonder weinig. Je moet ook de afschrijving van die wagens over langere tijd spreiden. Met andere woorden: aan de voorwaarden waaraan lokale besturen voldoen om autodelen interessant te maken, lijkt mij de Vlaamse overheid zelf ook te voldoen.

Minister, u hebt al in de krant gereageerd op mijn idee. U hebt ook gereageerd op mijn schriftelijke vraag. U laat optekenen dat het delen van het Vlaamse voertuigenpark of een gedeelte ervan, te complex zou zijn. U werpt ook allerlei praktische bezwaren op in dat antwoord. Maar dat zijn volgens mij allemaal praktische bezwaren die perfect kunnen worden overwonnen, gelet op het feit dat de Vlaamse overheid zelf aandeelhouder is van de grootste autodeelaanbieder van dit land, namelijk cambio. Cambio kan u met raad en daad bijstaan om die praktische bezwaren te overwinnen. Meer nog, ik heb gelezen in de krant dat cambio staat te popelen om u daarbij te ondersteunen. Ik neem aan dat dat ook voor Autopia geldt.

Minister, zelfs al zou je het maar met een beperkt gedeelte van het wagenpark doen, gedurende een beperkte tijd, het zou toch een zeer krachtig signaal zijn mocht de Vlaamse overheid ook haar voertuigenpark geheel of gedeeltelijk ter beschikking stellen van een autodeelproject. Ik zou het bijzonder eigenaardig vinden dat wat de Vlaamse overheid in haar eigen publicaties aanraadt aan lokale besturen, zelf niet in staat zou zijn te doen.

Minister, u die met uw blote handen de provincies gaat afschaffen, u die de OCMW's gaat integreren in de gemeenten, u die bijna dagelijks de kranten domineert met grote hervormingsplannen, u gaat zich toch niet door een paar praktische bezwaren laten tegenhouden om het goede voorbeeld te geven en zelf te doen wat u de lokale besturen aanraadt? (*Gelach*)

Minister, waarom zou het geheel of gedeeltelijk delen van het Vlaamse voertuigenpark te complex zijn? Hebt u dat grondig onderzocht? Hebt u daarvoor al advies ingewonnen bij cambio of een andere organisatie met expertise rond autodelen, zoals Autopia? Indien u dat nog niet hebt gedaan, gaat u in op het enthousiaste aanbod van cambio om hierover rond de tafel te zitten?

Kunt u wat meer toelichting geven over de timing, werkwijze en grootteorde van uw doelstelling om het wagenpark van de Vlaamse overheid te reduceren en efficiënter te gebruiken? In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag hebt u immers gezegd dat we, los van de praktische bezwaren rond autodelen, ernaar zouden moeten streven om het wagenpark wat te beperken en efficiënter te gebruiken, wat op zich al een verheugend gegeven is.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren, zoals Willem Elsschot in 'Het Huwelijk' schreef.

Het zal u misschien verbazen, maar ik wil de collega steunen in een progressief en open discours omtrent het gemeenschappelijke autobezit. Delen is het nieuwe hebben. Ik ben vooral voor het efficiënt inzetten van overheidsmiddelen. Ik heb nog in de raad van bestuur van De Lijn gezeten, en daardoor ben ik ook wel voorstander van openbaar vervoer, zeker als we zien met hoeveel we dagelijks in de file staan.

Ik heb daar ook geleerd dat de reclame op bussen een grote bron van inkomsten is. Men stelde de bussen ter beschikking voor reclame, en via een aparte vennootschap werden daar dan middelen uit gehaald. Ik heb dat dan getransponeerd naar Brugge en heb voorgesteld om onze auto's in Brugge, die

blanco zijn, in te zetten voor campagnes voor het cultuurgebeuren, grote tentoonstellingen en zo meer. En men is daarop ingegaan.

Ik denk dat u misschien iets opener moet staan tegenover die praktische bezwaren, minister. Al kunnen er van die 3915 auto's maar 1000 worden ingezet om aan autodelen te doen, het is toch een manier om de overheidsmiddelen efficiënt in te zetten. Niet dat ik per se vind dat iedereen moet delen, iedereen is daar wat mij betreft vrij in.

Er zijn nog andere voorbeelden. In Knokke bijvoorbeeld heeft niemand van het schepencollege een chauffeur. Zij hebben één Audi A4, die gedeeld wordt door het hele schepencollege, de OCMW-voorzitter en zelfs de burgemeester. Dat heeft niets met ideologie te maken, het gaat er gewoon om hoe we onze middelen efficiënt inzetten. Ook in Brugge deden we dat: er waren drie wagens voor tien of elf schepenen. In uw stad, mijnheer Vandenbroucke, gebeurt dat veel minder. Daar heeft, denk ik, iedere schepen nog een persoonlijke chauffeur. Misschien die van Groen niet, maar de rest wel. Dat is dus toch niet zo progressief.

Minister, ik vind het een interessante vraag en een interessante oefening. Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord. Ik hoop dat u tussen uw communicatie in de krant en vandaag de praktische bezwaren al wat hebt kunnen milderen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Vandenbroucke, uw schriftelijke vraag dateert van eind december. Ik heb in mijn antwoord toen inderdaad een aantal praktische bezwaren geuit. U hebt er zelf al een aantal opgesomd. Ik zal ze niet herhalen.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen enerzijds het delen van de auto's van de Vlaamse overheid met en door burgers en anderzijds het laten delen van die auto's door alle entiteiten van de Vlaamse overheid.

Wat het delen met burgers betreft, wil ik toch nog een aantal praktische bezwaren aanhalen. Het gaat dan niet zozeer over het type wagen, daar hebt u zelf al naar verwezen. Niet elke van de 3915 wagens is daarvoor geschikt. U hebt zelf een aantal berekeningen gemaakt. Er zijn er in elk geval genoeg om iets te doen. Maar er zijn er bijvoorbeeld ook een aantal die een permanentiefunctie uitoefenen. Die kun je ook niet uitlenen.

Een ander praktisch bezwaar – maar er is niet gezegd dat je dat niet kunt oplossen – is dat de provinciehoofdgebouwen daar ook niet voor uitgerust zijn. Er is geen permanentie, er zijn alarmsystemen en dergelijke meer. Maar dat is geen uitvlucht, mijnheer Vandenbroucke.

Ik ben niet te beroerd om toe te geven dat ik uw suggestie zeer waardevol vind. Naar aanleiding van uw pertinente schriftelijke vraag hebben we op vrijdag 13 februari een overleg gehad met cambio. Daar waren, behalve cambio en mijn kabinet, ook afgevaardigden van het Facilitair Bedrijf aanwezig, die zeker ook belangrijk zijn in dezen. Maar dat valt ook onder mijn bevoegdheid, dus dat valt goed mee.

Er werden tijdens dat overleg allerlei mogelijkheden besproken, en ook het kostenplaatje, dat niet onderschat mag worden, werd bekeken. Er zijn ook praktische bezwaren en dergelijke meer besproken, maar we hebben beslist om in de provinciehoofdsteden te gaan kijken of er een kandidaat is die het pilootproject, dat wij met de Vlaamse overheid mee willen starten, wil uitrollen. Het gaat dan ook over het uitlenen van parkings en dergelijke meer, want dat is ook belangrijk.

We gaan dus in eerste instantie op zoek naar een gebouw van de Vlaamse overheid waar buitenparkings zijn. Dat lijkt mij het gemakkelijkste om mee te starten, maar ik wil natuurlijk de toekomst niet hypothekeren. In ieder geval hebben we een vraag uitgestuurd wie het pilootproject wil doen. 13 februari is nog niet zo lang geleden. We hebben tot vandaag nog geen antwoorden gekregen, maar ik verwacht wel degelijk spontane kandidaturen.

Bij de lokale besturen gaat dit natuurlijk net iets gemakkelijker, omdat het kleinschaliger is, maar dat wil niet zeggen dat wij als Vlaamse overheid ook niet het goede voorbeeld moeten geven. Ik volg u daar dus volledig in en ik hoop dat ik u heb kunnen verblijden met mijn antwoord. We hebben de daad bij het woord gevoegd, nadat u ons uw schriftelijke vraag hebt gesteld.

Uw tweede vraag betrof het delen van voertuigen tussen de entiteiten. Als we zien hoe de verschillende entiteiten en administraties naast elkaar werken, zijn er ook qua wagenpark en dergelijke nog heel wat efficiëntiewinsten te boeken. Dan heb ik het niet over het financiële, maar over efficiëntie qua milieu en dergelijke meer. Dat is zeer belangrijk.

Ik heb gisteren een tool beschikbaar gesteld waarmee de ambtenaren voertuigen zullen kunnen reserveren over de entiteiten heen. Dat lijkt mij goed en belangrijk.

Het gaat in de eerste plaats om een pilootproject dat start met een aantal voertuigen van het facilitair bedrijf om na te gaan wat de gretigheid is van de ambtenaren en welke resultaten we met een pilootproject kunnen boeken.

Alle entiteiten kunnen vrij instappen. Dat is belangrijk. Het is niet beperkt tot een aantal entiteiten. Ze mogen allemaal instappen. Het Facilitair Bedrijf zal dat bekendmaken. Dat is goed. Pas sinds gisteren is die tool beschikbaar. Ik kan er nog maar weinig resultaten over geven.

Mijnheer Vandenbroucke, ik vermoed en hoop dat u hierover een vervolgvraag zult stellen – ik twijfel daar zelfs niet aan – om na te gaan wat dit en ook wat delen van auto's met de burgers, heeft opgeleverd. Het zijn zeer waardevolle suggesties geweest, die we heel kort op de bal hebben opgevolgd.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, het verheugt me enorm dat u ingaat op mijn suggestie, dat u rond de tafel hebt gezeten met cambio en dat u de zoektocht naar een pilootproject in een provinciehoofdstad of een andere stad bent opgestart. Het is goed dat u intern maatregelen neemt voor efficiënter autogebruik. Ik kan alleen maar hopen dat er een pilootproject zal worden gestart. U kennende weet ik dat het er van zal komen. U mag er zeker van zijn dat ik hierover een vervolgvraag zal stellen.

Ik apprecieer enorm dat de Vlaamse overheid zelf ter harte neemt wat ze aanraadt aan lokale besturen. Ze geeft zelf het goede voorbeeld. Ik ben er echt van overtuigd dat dat een eerste stap is van vele om naar een duurzame mobiliteit te gaan. Hulde daarvoor en dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, u verrast me met uw antwoord. Ik vind het zeer positief. Ik was al bang om iets te zeggen, want als ik iemand van sp.a in zijn redenering gelijk geef, is men al wantrouwig. Als er goede ideeën zijn, mogen we die wel ondersteunen. Als ik uw antwoord mag geloven, wordt u de nieuwe miss Uber van het autodelen. (*Gelach*)

Vlaanderen moet gedrevener zijn, ook met gebouwen. Je hebt bijvoorbeeld al de brede school waar je kunt dansen na de schooluren. Het multifunctioneel gebruik wordt ook aan leegstaande kerken opgelegd. De overheid moet daar een rol in spelen en het moet gebruiksvriendelijk zijn. Ik denk aan een app waarbij je gemakkelijk auto's kunt reserveren. Je kan kantoorzalen van de Vlaamse overheid gebruiken. In het Kamgebouw heb je hele landschapsbureaus. Studenten studeren graag in bibliotheken. Er zijn nog veel manieren om creatief om te springen met al wat 's nachts en in de weekends leegstaat. Minister, u hebt me positief verrast.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van Volcem, u suggereert dat het waardevol zou zijn om bijvoorbeeld vergaderzalen in het weekend en 's avonds ter beschikking te stellen. Wel, dat staat in mijn beleidsnota. Daaraan zijn we aan het werken. Ik hoop dat ik u daar heel tevreden mee heb gestemd.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de beveiliging van de digitale platformen van de Vlaamse overheid – 1101 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in de beleidsnota's van de ministers van de Vlaamse Regering komt het woord digitalisering voortdurend terug. De Vlaamse overheid zal tijdens deze legislatuur verder blijven inzetten op die digitalisering. Het creëren en de uitbouw van bestaande en nieuwe digitale platformen in combinatie met digitale communicatie zorgt ervoor dat de burgers op een vlotte manier de weg kunnen vinden naar de Vlaamse administratie.

De komende jaren zal de overheid, in samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen, onderzoeken of men een burgerpagina of een mijnvlaanderen.be kan uitbouwen. Doelstelling van deze pagina's is om een communicatie op maat te ontwikkelen. Essentieel hierbij is een goed beveiligde login waar burgers, organisaties en bedrijven hun dossiers kunnen opvolgen, hun gegevens beheren en aanpassen, en informatie op maat krijgen.

Naast de uitbouw van al die platformen is het cruciaal dat men die zaken goed beveiligt. De laatste jaren werden we meermaals geconfronteerd met hacking en cybercriminaliteit, wat meer dan tot de verbeelding sprak. Belgacom is daar de exponent van. Daar heeft men gedurende tweeënhalf jaar burgers kunnen hacken, maar ook organisaties als de NAVO en de EU waren slachtoffer. Dan is het meer dan duidelijk dat we onze platformen maximaal moeten beveiligen.

Collega's aan de overkant hebben bij monde van minister De Croo daarover de voorbije weken bepaalde uitspraken en aankondigingen gedaan in verband met het verder uitbouwen van het Nationaal Cyber Security Centrum.

Minister, is het uw intentie om van deze expertise gebruik te maken of stelt u een eigen centrum voorop of een eigen aanpak en organisatie? Als we gaan samenwerken, hebt u dan een idee over manier van samenwerken, de inspraak

en de financiering? Als we gaan voor een eigen systeem, wat denkt u dan te kunnen doen in afwachting van een definitieve oplossing?

De voorzitter: Minister Liesbeth Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Miert, uw eerste vraag is of de Vlaamse instanties gebruik zullen maken van de expertise van het cybersecuritysysteem. Op 10 oktober 2014 werd een systeem opgericht, maar dat is een federaal initiatief. Het is in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Meer hoef ik daarover niet te zeggen, dat kent u beter dan ikzelf.

U vroeg hoe de concrete samenwerking tussen de Vlaamse overheid en het nieuwe Nationaal Cyber Security Centrum zal evolueren, en in welke mate dit de beveiliging van de Vlaamse overheid zal versterken. Dat is nog niet duidelijk, omdat het dateert van 10 oktober 2014. Het is nog maar net opgericht en dus nog heel pril. Dit zal verder worden opgenomen in de Vlaamse werkgroep informatie en veiligheid binnen de Vlaamse administratie. Vlaanderen heeft tot nu geen plannen om een eigen Vlaams cybersecuritycentrum op te richten.

Welk inspraak zal de Vlaamse overheid hebben in dit centrum? Het is federaal en het staat onder het gezag van de premier van de federale overheid.

Kort samengevat, hebben we daar eigenlijk niets te zeggen. Inspraak is vooralsnog niet aan de orde.

De volgende vraag is hoe de Vlaamse overheid de financiering wil regelen. Aangezien dit volledig door de federale overheid wordt gefinancierd, is deze vraag zonder voorwerp.

De volgende vraag is dan weer welke stappen de Vlaamse overheid in afwachting van dit centrum wil zetten om de cyberveiligheid te garanderen. Dit staat los van het centrum. Ik kan de vraag ook beantwoorden aan de hand van de stappen die de Vlaamse overheid zelf in het licht van de cyberveiligheid zal zetten. Dit is immers binnen de Vlaamse overheid recent een groot probleem gebleken. Ik kom hier straks nog op terug. Het is in elk geval een probleem dat we niet uit het oog mogen verliezen. We moeten hier voldoende aandacht voor hebben.

We kunnen momenteel niet meer naast cybercriminaliteit of cyberveiligheid kijken. Dit is natuurlijk niet hetzelfde. Het hangt ervan af hoe we dit willen interpreteren. Grote organisaties worden hiermee geconfronteerd. Daarnet zijn al een aantal voorbeelden vermeld. We zijn er ons terdege van bewust dat de Vlaamse overheid een potentieel doelwit van cybercriminelen zou kunnen zijn. Om die reden hebben we de voorbije jaren al veel in cyberveiligheid geïnvesteerd.

Het gaat in de eerste plaats om technologische investeringen. Er zijn firewalls en infectiedetectiesystemen. Er is een toegangs- en gebruikersbeheer voor applicaties. Het gaat ook om organisatorische investeringen. We hebben een stuurgroep ICT-veiligheid en een werkgroep Informatieveiligheidsbeleid Vlaamse overheid opgericht. We werken een op de International Organization for Standardization-standaard (ISO-standaard) gebaseerd ICT-veiligheidsbeleid uit.

Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid en iedereen in onze samenleving ervan doordrongen is dat elke genomen maatregel nooit voldoende zal zijn of nooit volledig zal kunnen vermijden dat er toch iets gebeurt. We moeten dit dan ook zeer nauw opvolgen. Aangezien we steeds meer digitaal werken, neemt het risico enkel toe. We moeten hier zeker rekening mee houden. We moeten de risico's ter zake blijven meten.

We hebben aanwijzingen dat de cybercriminaliteit een zeer doelgerichte en goed georganiseerde criminaliteit is. De recente voorbeelden van de voorbije jaren tonen dit aan. Het gaat niet meer om de amateuristische manier die we in onze jeugd misschien zelf ooit hebben geprobeerd. Voor ik zelf het voorwerp van een audit wordt, voeg ik hieraan toe dat ik hiermee niet bedoel dat ik zelf ooit heb geprobeerd. In elk geval is de cybercriminaliteit, jammer genoeg, zeer sterk geëvolueerd. We moeten ons daar terdege bewust van zijn.

Zoals ik al heb vermeld, moeten we beseffen dat we nooit alle risico's zullen kunnen uitsluiten. Op basis van een risicoanalyse moeten we het risico zo laag mogelijk houden. Dat is zeer belangrijk. Ik kan hier echter niet beloven dat we de organisatieveiligheid zo kunnen organiseren dat er nooit nog iets zal gebeuren. We zijn ons bewust van de risico's.

Op initiatief van onze eigen interne auditdienst, Audit Vlaanderen, is recent een thematische audit van de informatieveiligheid binnen de Vlaamse overheid uitgevoerd. Deze audit heeft aangetoond dat we, ondanks alle reeds genomen initiatieven, nog steeds kwetsbaar blijven voor de huidige en toekomstige bedreigingen op het vlak van informatieveiligheid.

Aangezien ik weet dat de vraag zal komen, zal ik onmiddellijk vragen deze audit op de website van het betrokken departement online te plaatsen. Op die manier kunnen alle commissieleden dit raadplegen.

Ik vind het belangrijk dat deze audit heeft plaatsgevonden. De audit is, voor alle duidelijkheid, met de medewerking van de entiteiten uitgevoerd. Er is actief gezocht naar de zwakheden in de informatiesystemen van de verschillende entiteiten. Hiervoor zijn de veiligheidsmaatregelen tijdelijk uitgeschakeld en zijn de systemen bewust kwetsbaar gemaakt.

Audit Vlaanderen heeft vier aanbevelingen geformuleerd. Ten eerste, er moet een informatiebeveiligingsbeleid en -strategie op het niveau van de Vlaamse overheid komen. Ten tweede, er moet een security governance structuur worden opgezet waarin de rollen en de verantwoordelijkheden duidelijk worden gedefinieerd. Ten derde, de informatiebeveiliging op entiteitsniveau moet worden opgevolgd en bijgestuurd. Ten vierde, het veiligheidsbewustzijn van alle medewerkers van de Vlaamse overheid moet worden verhoogd.

Volgens mij komt dit rapport voor de Vlaamse overheid net op het juiste moment. Ik had natuurlijk liever een positiever rapport ontvangen, maar ik vind het een goede zaak dat we nog kunnen ingrijpen en dat er een audit is geweest. We zullen de aanbevelingen dan ook absoluut ter harte nemen.

We moeten hier allemaal aan meewerken. We moeten een aantal concrete maatregelen nemen. We hebben al maatregelen genomen, maar we zullen er in de toekomst nog een aantal moeten nemen. Ik zal de genomen maatregelen even overlopen.

In de loop van 2014 is de werkgroep 'Informatieveiligheidsbeleid Vlaamse overheid' opgericht. De werkgroep werkt onder het toezicht van het coördinatiecomité van de Vlaamse dienstenintegrator (VDI) en werkt bijgevolg voor de volledige Vlaamse overheid. De doelstellingen van de werkgroep komen in grote mate overeen met de aanbevelingen van Audit Vlaanderen.

Er wordt momenteel tevens aan een geactualiseerd informatieveiligheidsbeleid voor de volledige Vlaamse overheid gewerkt. Een eerste bindende afspraak voor de entiteiten van de Vlaamse overheid beoogt dat de entiteiten die nog geen eigen veiligheidsbeleid en -plan hebben dit in de loop van 2015 tot stand moeten brengen. Elke entiteit wordt verplicht dit te doen. Het is een bindende afspraak.

In het kader van de werkgroep Informatieveiligheidsbeleid Vlaamse overheid wordt het informatiebeleid in functie van de nieuwere ISO 27002-norm geactualiseerd. Dit beleid moet tot op het niveau van de entiteiten implementeerbaar zijn.

In het verlengde van de werkzaamheden van de werkgroep werken we ook aan een kenniscentrum met betrekking tot de informatieveiligheid. Experten uit de verschillende beleidsdomeinen moeten hier deel van uitmaken. Het kenniscentrum moet het veiligheidsbeleid kunnen bepalen, de uitrol van het veiligheidsbeleid voor de entiteiten kunnen monitoren, de samenwerking tussen de entiteiten kunnen bevorderen en de samenwerking met de federale overheid vorm kunnen geven.

Dat het een federaal initiatief betreft, betekent niet dat we niets van elkaar kunnen leren. We moeten niet altijd zelf het warm water uitvinden. Als beide overheden iets van elkaar kunnen leren, is dit een goede zaak.

Wat we ook zullen doen, is een veiligheidsbewustmakingsprogramma voor de volledige Vlaamse overheid maken. We kunnen zeer goede organisatorische en technische maatregelen nemen, maar de mensen moeten zich natuurlijk zelf van bepaalde risico's bewust zijn. Het is in verband met deze problematiek belangrijk dat we de mensen erop attent maken dat ze onbewust een zeer zwakke schakel in het systeem kunnen zijn en dat ze er op die manier voor kunnen zorgen dat de cybercriminaliteit bepaalde proporties aanneemt.

We nemen deel aan de in 2014 opgerichte werkgroep Cybersecurity Coalition. In deze coalitie zitten actoren als Proximus, Febelfin, de FOD voor Informatie en Communicatietechnologie (Fedict), Voka, de banken AXA, ING, Belfius en KBC en de KU Leuven.

De coalitie heeft tot doel kennis tussen overheden, bedrijven en de academische sector in verband met cybercriminaliteit uit te wisselen, de bewustwording van burgers en bedrijven in verband met cybercriminaliteit te vergroten en beleidsaanbevelingen te formuleren. Dit laatste punt is positief. We nemen elke beleidsaanbeveling die we krijgen graag ter harte.

Er is overleg en samenwerking met het Computer Emergency Response Team (CERT) van de federale overheid.

In 2014 is een ICT-code voor personeelsleden ontwikkeld. Deze code is gericht op een zorgvuldig en duurzaam gebruik van ICT-middelen. De beveiliging en de bescherming van bedrijfsinformatie en de beveiliging van ICT-middelen tegen virussen en internetcriminaliteit vormen een belangrijk aandachtspunt in deze ICT-code.

Ik zal even de belangrijkste conclusies overlopen die ik naar aanleiding van het auditrapport heb getrokken.

Het rapport komt voor de Vlaamse overheid op het juiste moment en bevestigt de keuze die we in het Vlaams regeerakkoord hebben gemaakt. We moeten hier nog meer op inzetten.

Dit rapport bevestigt, ten tweede, ook de noodzaak van een overkoepelend informatie- en ICT-beleid, meer specifiek op het vlak van veiligheid. Ik bedoel dan: breed over de hele Vlaamse overheid. Dit is ook in het regeerakkoord en in mijn beleidsnota opgenomen.

Een derde conclusie die ik op basis van dit auditrapport maak, is dat de dreigingen op het vlak van cybercriminaliteit een zodanig gespecialiseerde

aanpak vergen dat we dit niet meer entiteit per entiteit kunnen aanpakken. Dit is geen goede aanpak geweest.

Een vierde conclusie van mezelf is dat we hiervoor verder moeten blijven inzetten op een overkoepelende aanpak. Als ik zeg dat het niet goed is om dit entiteit per entiteit te doen, impliceert dit dat we het overkoepelend zullen moeten aanpakken. Daarbij zullen we een informatiebeleid over de hele Vlaamse overheid ontwikkelen. Het zal vervolgens in functie van de concrete risico's worden toegepast door de entiteiten.

Een laatste conclusie is dat de goede resultaten die een aantal centrale componenten in het auditrapport kunnen voorleggen, bijvoorbeeld Access Control Management (ACM) en het wifi-netwerk uit de gemeenschappelijke dienstverlening, aantonen dat de specialisatie leidt tot hogere veiligheid.

Voorzitter, ik rond af. Ik vind de vraag van de heer Van Miert zeer belangrijk omdat we ons bewust moeten zijn van de risico's die wij lopen, niet alleen de overheid maar ook de burgers. Door het stellen van die vragen zullen de mensen alerter worden voor het potentiële risico dat zij lopen. Ik heb u ook beloftes gedaan inzake die audit. Ik zal vragen om die onmiddellijk op de webstek te plaatsen, zodat iedereen die in het kader van de openbaarheid van bestuur kan inkijken, zoals u mij kent, mijnheer Van Miert.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Minister, dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik denk dat dit in dit geval ook wel kon.

Ik stelde de vraag vooral omdat we in de andere commissies worden geconfronteerd met e-invoicing en e-tendering. Het is belangrijk dat het poortje gesloten blijft. Het zou al te gemakkelijk zijn om al eens vooraf een oogje te werpen op alle aanbiedingen en facturen van de aannemers die op bijvoorbeeld op het departement Openbare Werken digitaal binnenkomen. Het onderwerp is heel hot. Vanmorgen stond er een artikel in De Tijd van minister Turtelboom over e-invoicing. Alle stappen die ook vanuit deze overheid worden gezet om te digitaliseren, zijn in gang. Dan is het toch belangrijk dat er aan die veiligheid iets wordt gedaan.

Minister, u zei zelf dat het bewustzijn er is. Dat is altijd de eerste stap. Ik ben dan ook blij dat u ons die audit ter beschikking stelt en dat we misschien toch eens entiteit per entiteit of bevoegdheid per bevoegdheid kunnen bekijken of er zaken zijn die kunnen worden verbeterd alvorens nog eens terug te komen.

Minister, ik ben blij met uw antwoord en ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat het vanuit de diensten in het Vlaams Parlement goed zal worden opgevolgd, en ook dat de nodige maatregelen zullen worden genomen wanneer die nodig zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.